

MOHÁCSI HIRLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Előfizetési ára:

Negyedévre 2 pengő

Száma: 20 fillér.

Szerkesztőség 107, kiadóhivatali telefon sz. 67.

A Magyar állam- fenntartó erő.

„Magyarország nélkül, a magyar nép vezető szerepe nélkül államot ezen a csodálatosan egységesnek kiszabott földön alkotni nem lehet.” — mondotta — *Kállay Miklós* magyar királyi miniszterelnök a huszti várrom omladékos falai alatt, amikor felavatta az első világháború huszti hőseinek emlékművét.

Nem szépen fogalmazott szavak voltak ezek, hanem dönthetetlen bizonyíték, amit ezer év véres történelme igazol, mert ezen a földön csak a magyarság tudott a nemzetiségekkel együtt élni, államot alkotni, mert e földön csak a magyar államiság tud és tudott tartósan békét, biztonságot nyújtani.

A magyar államalkotás művészete mindig kereste és megtalálta azokat a formákat, amelyekben vezetése alatt a Kárpátmedence népeinek együttélése, fejlődése biztosítva van. Szent István ország-alapítása és berendezkedése szabta meg az Árpádok dicsőséges uralkodása idején, de azután is egészen a török uralomig. És amikor az ország felszabadult a török uralom alól és a monarchikus gondolat akart urrá lenni Középeurópának ezen a részén, feltartóztatlanul tört előre a magyar egység gondolata. A magyar állam egyik sajátos fenntartó ereje éppen abban rejlik, ami megkülönbözteti más népektől, hogy szeretni tudja a másfajtaakat is. Jöhetnek ideig óráig elködösítő népi sovinizmustól mesterségesen túlfűtött időszakok, amikor a magyarság eme tulajdonságát gyengeségnek minősítve az idegenajku itt élő népeket a magyar államalkotó erő ellen vetik harcba, a magyarság vezetésre hivatott felsőbbsege, józan-sága s Istenadta elhivatottsága meghozza mindenkor a megbékélést, amely nem a kényszeren,

hanem annak felismerésében rejlik, hogy Magyarország sorsközösségén, a Kárpát medence egységén változtatni nem lehet s nem újkeletű az a mondás, amit Bródy András a „gens fidelissima” vezére mondott a ruszin nép nevében az emlékmű talapzatán: „Nekünk csak egy hazánk lehet: Magyarország!”

Ezért az országért, annak ezeréves véráztatta rögeért hullatta vérének Rákóczi szabadságharca, a 48-as idők harciban s a világháború ször-

nyű katalizmáiban a ruszin nép is, mert ezt a kötelességet írta elő nemcsak a ruszin népnek, hanem a Kárpátok koszorúta egységes területen élő minden népnek. Szent kötelessége ez mindannyiunknak, hogy egymás segítségére siessünk, egymást segítsük és hogy földünknek szabadságát, népi és nemzeti életünk függetlenségét, idegen befolyástól mentességét biztosítsuk úgy, hogy abból mindnyájunkra a legtöbb jó a béke és nyugalom származzék.

Nagy sikerrel zárult az Egyházzenei hangverseny.

Várakozásunkban nem csalódtunk s mindazok, akik végighallgatták a Fogadalmi templomban november hó 7 én megtartott első nagyszabású hangversenyt, olyan elményben volt részük, amelyre nem mindig jut alkalma Mohács városének- és zenekedvelő közönségének.

A hatalmas kupola megtelt az ének szárnyaló hangjával s jól esett látni az énektől átszellemült arcokat, amint teljesen egybeolvadtak a hangverseny minden egyes számával.

Már öt óra előtt sietett a közönség elfoglalni helyét a templomban s öt óra után néhány perccel *Tihanyi János* apátplébános köszöntötte a szép számmal megjelent hallgatóságot. Örömmükre szolgál — mondotta — hogy a Fogadalmi templom kapuit ma először, megnyithattuk egyházzenei hangverseny céljára. Hogy ma itt lehetünk ezért első sorban köszönet illeti az énekkar minden egyes tagját, akik fáradhatatlanul dolgoztak, hogy létrejöjjön Mohácson egy komoly vegyeskar. Amellett, hogy énekükkel az Ursten hajlékában, ma Isten dicsősége a hallgatók áhitatát emelik, mindazok, akik ma eljöttek az igalmasság tesli cselekedetét is gyakorolják, mert e hangverseny jövedelmét a Mohácsi Szociális Misszió Társulat a szegény gyermekek karácsonyi felszerelésére fordítja. Majd Isten áldását kérte az énekkarra és a hallgatóságra.

A bevezető szavak után felcsendült Liszt Ferenc: *Alleluja*. Már az első akkordok után éreztük, hogy az alig néhány hónapja működő Vegyeskar *Benedek József* kitűnő karnagy vezetésével tökéletes munkát végzett.

Erő, kitűnő hangterjedelem és fegyelmesség tette széppé az első számot. — Majd kellemes csengő szoprán töltötte be a hatalmas templomot

Farkas Ferenc: *Ave verumjót Thurzó Györgyné* énekelt. Mindig megtisztelő örömet jelentett számunkra, ha városunkat befutott énekesek keresték fel, de kétszeres örömet jelent, mindenkor, ha közülünk emelkedik ki valaki tehetségével. *Thurzó Györgyné* énekszámja a hangverseny meglepetése volt. Tiszta csengő hangja, finom énekkulturája művészi volt. Hangját ügyesen festette alá *Barlai Ervin* hegedű és *Schneider Lajos* orgonakísérete.

A külvárosi iskola gyermekkorusa a kidolgozott pianissimókkal általános meglepetést keltett. Volly István: *Kegyes Jézusa* oly leheletszerű finom kidolgozásban került bemutatásra, amiért nemcsak a karnagyot, de a kicsinyeket egyenként és összesen különös dicsőretet érdemelnek. *Dr. Schneider János* MPV titkár a mohácsiak kedveltje öregbítette sikereit. Határozott fejlődés észlelhető nála. Franck Cézár Paus: *Angelica* könnyedségével, míg Alessandro Staradella: *Irgalmazz Istenem* című könyörgése mindannyiunkban mély nyomokat hagyott. — Siker teljes volt. Hangja csengő és szárnyaló. Köszönet illeti, hogy ismét, mint annyiszor lelkesedéssel vett részt a nagyszabású mohácsi zenei megmozdulásban.

A műsor második részét a Vegyeskar számai töltötték be. A Boldogságos Szűz tisztelete sok zeneszerzőt ihletett már meg s legtöbbszörében meg van a hallgatóságot megrendítő szépség és finomság. Liszt Ferenc: *Ave*

Marija is ezek közé tartozik. A Vegyeskar is érezte e mű minden szépségét s interpretálása tökéletes volt s amint az utolsó akkord is elhangzott fülünkben zúgtak még annak megindító hangjai. Majd az ősrégi magyar ének csendült fel *Boldogasszony Anyánk*, régi nagy Patronánk, Demény Dezső feldolgozásában. A magyar történelemben nem volt esztendő, hogy ne lett volna aktuális ez a szomorú könyörgés s amint felcsendült az énekkar tiszta fohásza... „szegény magyarokról ne feledkezzél meg” az ének szárnyaló hangjain imádságos lelkülettel kértük mi is a Szűzanyát, hogy segítsen meg a magyarságot e rettenetes világot rengető küzdelemben.

A hangverseny utolsó száma *Bárdos Lajos: Magyarok fénye*, a Vegyeskar parádés száma volt. E darabban az ének és kartechnika sűrűsödik egybe, szólam-szólók, a fortissimók és pianissimók váltogatják egymást s úgy a kartól, mint a karvezetőtől tökéletes figyelmet és tudást kíván. Meg is oлдotta a kar az eléje tornyosuló követelményeket s átütő sikere volt. Amint az utolsó akkordok is elhangzottak a hallgatóság hosszú pillanatokig mozdulatlan maradt.

Felejthetetlen szép est volt s a hangverseny után felcsendült Himnusz a hallgatóság ajkáról is mintha szárnyakat kapott volna. Elismerés és köszönet illeti a Vegyeskar tagjait munkájukért meg is volt a legszebb gyümölcse, ami őket hisszük, további munkára fogja serkenteni. — *Benedek József* karnagy beigazolta, hogy nemcsak érteke, de tehetsége is van a karvezetéshez. Elismerés illeti *Schneider Lajos* igazgatót és *Barlai Ervin* városi tisztviselőt, akik orgona és hegedű kíséretükkel működtek hatásonnan közre a sikerért.

A kitűnő rendezés a Szociális Misszió Társulat *vitéz Szőnyi Alajosnéval* az élen érdeme s örömmükre szolgál, hogy a hangverseny nemcsak erkölcsileg, de anyagilag is jól sikerült s ezáltal karácsonykor a mai háborús időben is segítségére siethet a Misszió a szegényeknek.

A fogadalmi templom pedig jól kiállta a próbát. Akusztikája nem rossz s teljes beépülésével az mindig jobb lesz.

— **Elismerés.** Baranyavármege Alispánja *Urkövi József* igazgató mohácsi lakost a nevelés és oktatás terén elért kiváló eredményeiért 100 P jutalomban részesítette.

Országzászlónk előtt tisztelgett a tanulóifjúság. Felavatták a gimnáziumi zászlótartókat.

Becsüld a zászlót!

Nemzetek életében mindig fontos jelentőséggel bírt a zászló s minél nagyobb volt a nemzeti összetartó erő, annál nagyobb tiszteletnek örvendett a nemzeti zászló. Ma, amikor a nemzeti eszme ellen újabb végzetes támadás kísért Keletről, a zászló tisztelete s rajta keresztül a nemzeti eszmének megerősítése fokozottabb kötelessége minden magyar embernek. Hitvallás volt tehát vasárnap, november 7 én a mohácsi tanulóifjúság felvonulása és ünnepe az országzászló előtt.

A Hízekegy eléneklése után *Hetyényi János* IV. o. külv. elemi iskolai tanuló a Magyar zászlóhoz címen mondott hatásos szavaltat, majd *Patócs József* hittanár méltatta a nap jelentőségét és keresetlen szavakkal buzdította az ifjúságot a magyar zászló iránti tiszteletre és szeretetre.

— A zászló — mondotta — mindenkor hazánknak legszentebb jelvénye, mely életet és dicsőséget jelent. Életet, mert vele él vagy bukik a nemzet. Dicsőséget, mert békét és szeretetet hirdet s védelme alatt új élet fakad. Az életben világító fáklya... halálunkban a nemzet könnyes szemfödője, utolsó utunkra elkísér. Akik életük kockázatát árnak védik és védtek a magyar zászlót, azok feleletet adtak arra, hogyan kell szeretni ezt a zászlót. Ha elfelednénk, hogy magyarok vagyunk zászlónk piros színe emlékeztessen benneteket a lángoló hazaszeretetre, az örök küzdelemre... Fehér színe a magyar lovagiasságra, mások jogainak, de önmagunk jogainak is tiszteletben tartására, a Magyar igazságra!... Ha vész és szenvedés éri a nemzetet... hitelt tekintetek a zöld színre és ne feledjétek, hogy magyarok vagytok s higgyetek a Szébb Jövőben!

A hatásos, lelkes beszéd után *Peszt József* külv. elemi iskola tanuló mondott lelkes szavaltat a nemzeti lobogóról. A Himnusz eléneklése után az ifjúság díszmenetben vonult el az országzászló előtt.

Az országzászló ünnepségről a gimnáziumi ifjúság sok szülőtől és érdeklődőtől kísérvé visszavonult az intézet udvarára, ahol ünnepélyes keretek között avatták fel az intézet ujonnan beszerzett zászlótartóit. A barokkstíli épülethez kitünően formált két vasos, szintén barokkstíli alapzat egyikén a levantejelvény, másikon a magyar címer domborműve látható. Kidolgozósa *Puppi János* kőfaragómester szép alkotása.

A zászlótartók előtt felsorakozott gimnáziumi tanulóifjúság elénekelte a Hízekegyet. Majd *März István* III. o. tanuló *Lampert Géza*: Dal a zászlóról című költeményt szavalta el hatásosan. Ezt követően *Hites Ferenc* igazgató meleg szavakkal mondott köszönetet *vitéz Szőnyi Alajos* polgármesternek és *Mohács város közönségének* azért az aldozatért, amellyel az iskola szépségét, hazafias színezetét emelte és nevelői munkáját támogatta a díszes két zászlótartó

elhelyezésével. Majd az ifjúsághoz szólva lelkes szavakkal méltatta a zászló jelentőségét. *Liel István* gimnáziumi tanár a gimnáziumi Leventecsapat nevében átvette a zászlót, majd méltatva a nemzeti zászló színeit, emlékeztette az ifjúságot, hogy a zászló piros színében jusson mindenkor eszükbe az intézet hősi halottjainak, *Köszl Arisztidnek* a magyarság fennmaradásáért kiontott piros vére, a fehér mező jutassa mindenkor eszünkbe a magyar egyenességet és becsületességet, a zöld szín pedig százszorozza meg mindenkor a magyarság jobb jövőjébe vetett hitet és reményt.

A lelkes szavak után az ifjúság levantedalokat adott elő, majd *vitéz Marosy Gyula*, Mohács város és járás levanteperancsnoka az ifjúsághoz intézett szavaiban kérte őket, hogy mindazon eszméket, amiket az ifjúság az Alma mater kebelében, valamint a levante foglalkozásokon magába szív, vigye majd ki az életbe s legyen minden magyar ifjú lelkében is komoly bator, eszméit és magyaros hitét büszkén megvalló, tettekre kész magyar. *Nyárai György* VII. oszt. tanuló *Szabó László*: Zászlóavatásra című lendületes szavaltata után az ifjúság elénekelte a Himnusz, majd díszmenetben vonult el a szép zászlótartókon lengő magyar lobogó előtt.

Credo Egyesület megnyitó gyűlése.

A tagok nagyszámú jelenlétében nyitotta meg *Tihanyi János* apát-plébános, elnök ezévi első credo összejövetelt, rámutatva a katolikus összetartásra, kérte a jelenlevőket, hogy mindenkor az egyház érdekében munkálkodjanak s mint katolikusok Hazánk boldogabb jövődjét mozdítsák elő. Kiemelte Összettsége XII. Pius pápa iránti odaadó szeretetünket és hűségünket.

Majd *Patócs József* hitoktató tartott előadást a mai életben tévő emberről... aki a sok jó szándék közepette, nem is tudja, hogy mit is csináljon. — Egyáltalában érdemes-e tenni valamit? Van-e értelme az életnek? Melyek annak céljai, eszközei, melyekkel meglehet teremteni a boldogságot, úgy, hogy abból mások is részesülhessenek. Fejtette, hogy a mai kor eszméi, eget-földet ígérő jelszavai mennyit érnek, ha a túlvilágot is szemelőtt tartjuk és nem felejtjük el, hogy itt e földön minden mulandó, mindent itt kell hagynunk, csak a lelkünket visszük magunkkal, az Isten elé. Milyen visszá a mai élet, amikor békéről álmodnak az emberek, mégis patakokban folyik a vér. Szeretetről beszélnek és egymást gyűlölik. Nyugalomról és egymás nyugalmát iparkodnak megzavarni. Munkáról és drága pénzen sem lehet munkást alkalmazni. Mindennek az ellenkezőjét mutatja a gyakorlati élet és ebben az életben egyedül a krisztusi szeretet = mutathat olyan utat, mely úgy a földön, mint egy-

kor az Égben mindannyiunkat megtanít szeretni az életet s benne az embereket. Igen nagy tetszéssel hallgatták az előadást és meleg szavakkal mondott köszönetet az elnök az előadónak. Majd imával végetért az első credo gyűlés.

Szabadliceum.

A mai magyar élet legtöbbet vitatott kérdésével a Népi gondolat-tal foglalkozott a Szabadliceum nyitó előadásában *Juhász Géza* dr. debreceni gimnáziumi tanár, a népi irányú poeta ductusa. Előadása elején rámutatott arra az érdekes életfelműzőösszegre, mely Debrecen s a szintén történelmi nevű Mohács között van s ami abban áll, hogy mind két város földközelségben tudott maradni. Azután rátért előadásának tulajdonképeni tárgyára, ami szintén földközelségben van s ez a népi gondolat. Pedig a népiesség első akaratán kívüli úttörője Debrecen legnagyobb poétája Csokonai is valójában ellene van a népi eredetű költészetnek, melyet póriásnak tart. Egyik művében egy parasztszöny által előadat egy népmesét, hogy kipellengérezze a tudatlan parasztot s ugyanakkor megmenti a költészet számára az első eredeti magyar népmesét. Dehiszen a népi gondolat nem új gondolat, nem is lehet az, hiszen a nép legrégebbi gyökereiből táplálkozik. Mi az népi? Ósi magyar hagyomány megőrzése. Ha az irodalom fejlődését figyeljük, azt látjuk, hogy a paraszti hagyomány minduntalan előtér a mélységből, ahová pedig sokan szeretnék visszavetni.

Bizonyíték, hogy ezer esztendő sem tudta kitérteni az ősi hagyományokat. Erre nagyszerű példa Kodály és Bartók munkássága. A népiesség tehát a legősibb magyar kultúréreg feltárása voltaképen. A népiességnek sok ellensége van s ezek között igen sokan valami barbár parasztit látnak a mozgalomban, holott ez az egész magyarság közös kincse. Erre példa a zene, mely törökös jellegét mutat, a török réteg pedig a magyarság uralgó rétege volt. Peneditto Crose a nagy olasz esztétikus szerint a művészet voltaképen képpé vált érzés. Ha ez igaz, akkor a népköltészet a legtömörebb, legigazabb művészet.

Az előadó ezután a népiesség két irányban fellépő ellenzésének tarthatatlanságát mutatta ki. — Az egyik póriassággal, barbársággal vádolja, a másik szélsőséges politikai irányzatot szimatol benne. A barbárságot éppen a leghumánusabb magatartás cáfolja meg, valamint az ősi népi gyökerező hagyományok művészetfrissítő ereje, a másikat pedig a szomjas vallásos hit, mely a népi szellemet hatja át. Elég egy Tamásira, egy Nyirőre, egy Sinkára utalni. De mit is akarnak a népi írók? Igenis, változtatni akarnak a mai rendszeren, mely a kasztszellelem alapján épült fel s meg akarja teremteni az egységes magyar társadalmat. Már pedig társadalmi megújódásra kerestény és magyar szempontból szükség van.

Az előadást *Gabl Endre* gimn. tanár nyitotta meg néhány szó-

val, méltatta a Szabadliceum 15 éves multra visszatekintő hagyományát, mely a szellem és lélek ápolását tűzte ki céljául s ebben az irányban akar munkálkodni a jövőben is az egészséges magyar élet megtartásában.

Szabadliceum jövő előadását kivételesen *folyó hó 19 én, pénteken* tartja *dr. Petrich Béla* tanügyi főtanácsos, budapesti állami gyakorló gimnáziumi igazgató: „Az újkori regény néhány kiválóbb képviselője” címen.

Apoljuk a Tűzharcos szellemet

Gránátok üvöltő tűzében, légi bombák és harcokcsik orjító rengéseiben, amikor az élet és halál mesgyéjére jut a férfi, a harcos, a honvéd, különös varázslatot kap ez a szó: *Bajtárs!*

Acélos bátorságtól függ úgy az egyik, mint a másik élete, egymást védik az ellennel szemben, ha mégis a golyó leteríti a bajtársat, a másik a saját élete kockázatával menti ki a tűzvonalból, hogy visszaadja őt az életnek, hazájának, családjának. Lehet e elfeledni egy közösen átküzdött szörnnyű napot, éjszakát, heteket, hónapokat? Lehet e feledni a hűséges bajtárs támogató karját, segítő, életet adó kulacsát, lehet-e feledni az utolsó cigarettát is megfellező bajtárs nemes szívét, lehet-e feledni az otthonról jövő üzenetet sok veszély között hozó bajtárs nemes lelkét? Nem lehet! Ha elcsendesül a harc s ismét megkezdődik a polgári foglalkozás a közös élmények, a halál mesgyéjén járók idehaza is találkoznak, hogy felelevenítve az átél, egész férfit kívánó küzdelmeket idehaza is megfogva egymás kezét segíték egymást az élet sok és nehéz küzdelmeiben egyrészt, másrészt pedig komoly egységessé tömörülve acélfalként állják idehaza is a vártát és a belső front annyira szükséges erejét, növeljék s segítségére siessenek mindannak ami nemes, ami nemzeti s gátat vessenek a demoralizáló rémhírterjesztők, a földalatt bujkáló sötét tömegei ellen. Ez a bajtársiasság. Ez hozza őket össze a tűzharcos szervezetekben.

A Tűzharcos Szövetség ismert célkitűzése alapján nem egy esetben szállt síkra bátran az országot fenyegető, a belső frontot felgöngyölíteni akaró szélsőségek ellen s tett hitet törhetetlen hazaszeretetéről és elvhűségéről. Ezek a régi harcosok itt, Mohácson először 1929-ben kezdtek szervezkedni s a háború kitörése előtt mintegy 400-ra emelkedett a számuk. Egyesületi életük nemcsak a város ünnepségein való megjelenésben, nemcsak abban nyilvánult meg, hogy egyesületi zászlót avattak, valamint zászlót adományoztak a dunaszekcsői, villányi, németmárok és a felszabadult szilágyi tűzharcosoknak, hanem székházukban vasárnap délutánonként összegyűlve felelevenítették az első világháború élményeit, egyben önévelésükről is gondoskodtak egy-egy bajtársuk tartalmas előadásán keresztül.

Azóta új tűzharcosokkal nőtt a magyar társadalom, új harcosokkal, akik az orosz mezőkön

felesztették neki mellüket a szörnyű keleti rémnak. Szörnyű élményeken estek át s sok derék bajtársuk halálát látták. Ezeket az új tűzharcosokat is szeretettel várja a mohácsi Tűzharcos Szövetség s felkéri őket, hogy november hó 14 én délután 4 órakor látogassanak el a Tűzharcos Szövetség Király úti székházába. Hozzák magukkal bajtársaikat s legyenek ott a kézfogón, amelyen az első világháború veteránja kezét kíván fogni az új világháború hőseivel.

Jöjjenek el azonban az öreg harcosok is és mindazok, akik valamilyen oknál fogva eddig még nem szerezték meg a Károly-csapatkereszt igazolásához szükséges iratokat, hogy azok beszerzésében a Tűzharcos Szövetség is segítséget nyújthasson.

HIREK

Igazságügyi kinevezés. A m. kir. Igazságügyminiszter *dr. Margitay Iván* budapesti kir. törvényszéki titkárt a budapesti Központi Kir. Járásbírósághoz kir. járásbíróvá nevezte ki.

Miniszterközi bizottság Mohácson. A m. kir. Honvédelmi és Belügyminisztérium valamint a pécsi IV. Honvéd Hadtest bizottságai megtekintették a mohácsi Leventeépítmenyeket, így a Leventeotthon, Lőteret, szigeten épülő Leventevizelepet. Majd megtárgyalták a város által államszolgálati létesítési kívánt Homorudi, Sárhádi, Kandai, Püspökpusztai és Mohács-szülőhegyi leventeotthonok kérdését. A város nagyvonalú építkezési terveiből a rendkívüli anyagihiány miatt egyelőre csak a Homorudi és Sárhádi leventeotthonok megépítésére kerülhet majd sor, amire előreláthatólag a város 150 000 P-ös államszolgálati fog kapni. A Bizottság elismerőleg nyilatkozott a városnak nagy anyagi áldozatokkal hozott levente építmenyei felett, amelyek országos viszonylatban is az elsők között vannak.

Megalakult a Dalegyesület Mohácson. November hó 7 napján megtartott és kitűnően sikerült hangverseny után a Vegyeskar vezető *Szőnyi Alajos* polgármester indítványára kimondotta, hogy Dalegyesület alakul s az egyesület elnöki tisztjére *Schmidt Károly* r. k. Egyházközségi világi elnököt kéri fel, aki mint értesültünk örömmel tesz eleget a megtisztelő meghívásnak. Az egyesület alakulás biztató reménység, hogy a dalkultúra Mohácson fokozottabb emelkedést fog jelenteni, az eddigieknél.

Névváltoztatás. A m. kir. Belügyminiszter megengedte, hogy *Benkóczy Ferenc* földműves mohácsi szigeti lakos nevét „*Bajai*”-ra változtassa át.

Nyúl kapható. A mohácsi vadászarság — jó idő esetén — folyó hó 14-én vadászatot tart. Lőtt nyúl *Bauer Károly* vaskereskedő vadászbérlőnél hét-főn kapható.

Gyümölcsöt a sebesülteknek Mohács város közönsége ismét szép tanujelét adta hazafias érzésének. Az elmúlt hetekben gyűjtés indult a pécsi honvédkórházakban ápolat katonák részére gyümölcs összeszedésére — Az akció igen szép eredményt hozott s a rendezőség ezután mond köszönetet, úgy az adakozóknak, valamint mindazoknak, akik a nemes munkában odaadó szeretettel vették ki részüket és hozzásegítették sebesült honvédeinket ahhoz, hogy élvezettel fogyaszthatták az összegyűjtött szebbnél szebb gyümölcsöt. — Eddig 568 kgr. alma, körte, dió, befőtt érkezett Pécsre Mohácsról. ebből a Mohácsi Kertmunkás iskola 200 kgr. válogatot almát küldött és a Téli gazdasági iskola is szebbnél szebb gyümölccsel enyhítette a szenvedők fájdalmát. Mindazok, akik eddig még nem adakoztak s bekívánának kapcsolódni az akcióba gyümölccsadományaikat minden iskolában szíveskedjenek leadni. A 529 sz. pécsi hadikórházból sok levelezőlap érkezett köszönet szavával s *Koszorús Károly* százados külön megleghangú levélben mondott köszönetet, a tisztok, tiszthelyettesek és honvédek nevében a város közönségének, az adakozóknak és gyűjtőknek egyaránt. Jól esett a szeretet — írja — amit olyan sokszor nélkülöztünk odakint a tüzvonalban, messze az otthontól, ahol acélesőben harcoltunk Isten áldását kéri minden közreműködőre.

Halálozás. Csajkás Imre nyug. postatiszt mohácsi lakos életének 62 ik évében Mohácson, 1943. évi november hó 5 én elhunyt. Temetése november hó 7-én volt nagy részvét mellett. Halálát gyermekei: *ifj. Balogh Pálné szül. Csajkás Marietta, Csajkás Jenő* és kiterjedt rokonság gyászolja.

Újabb hangverseny Mohácson. Örömmel közöljük, hogy Mohácson november hó 16 án, kedden délután 6 órai kezdettel a városháza tanácstermében újabb hangverseny lesz. A hangversenyt a híres müncheni „*Fidelio*” adja. A trio tagjai magukkal hozott korabeli hangszereken gót és reneszánsz egyházi és világi zenét játszanak és *Haase* barion kamaranékes énekszámait kísérik. Az egészen különleges hangverseny iránt városzerte máris igen nagy érdeklődés nyilvánul meg. Jegyek 250 P és 150 P-ös árban a *Fridrich* könyvkereskedésében kaphatók.

Elveszett. Taus János cselegörsényi lakos november 11-én Király utcában egy pénztárkönyvet, egy szállítási blockkönyvet és 1 darab sajtóorgalom ellenőrzésére szolgáló kimutatást elvesztett Kéri a becsületes megtalálót, hogy 50 pengő jutalom ellenében szolgáltatssa be a rendőrkapitányságra.

Fogházbüntetés. A pécsi m. kir. Honvédtörvényszék *Sallai Sándor* mohácsi légoltalmi szolgálatra kötelezett lakost, szolgálati helyének önkényes elhagyása miatt kettő heti, hetenként egy napi böjttel és kemény fekhelyvel súlyosított fogházbüntetésre ítélt jogerősen. Az ítélet végrehajtását azonban 3 évi próbaidőre felfüggesztette.

Hadigondozottak felemelt pénzellátásának kiutalása. A m. kir. Honvédelmi minisztérium értesíti a hadigondozottakat, hogy a legutóbbi rendelettel megállapított magasabb összegű pénzellátásaikat a következő időpontban kapják meg. A jelenlegi háború hadi és honvédelmi gondozottai még november folyamán. Az 1914—18 évi háború I—III jaradékos osztályú hadirokkantjai december elején, az 1914—18 évi háború hadi-özvegyei, árvái, a hadigondozott családtagjai és a IV. jaradékos osztályú hadirokkantjai a legközelebb esedékes jaradékkal együtt. Valemennyi hadi és honvédelmi gondozott november 1-től visszamenőleg az előbb ismeretett időpontokban hivatalból kapja meg a magasabb összegű pénzellátást, illetőleg a különbözetet és így a kiutalás sürgetése felesleges.

Halálozás. Vida Béla 75 éves korában november hó 9-én elhunyt. Temetése november hó 11-én volt nagy részvét mellett. Halálát özvegye *özv. Vida Béláné sz. Wolf Gita*, gyermekei és kiterjedt rokonság gyászolja.

Rendőrlegénység sorozása. A mohácsi m. kir. Rendőrkapitányság közli, hogy a rendőrlegénység pótlására a vidéki főkapitányság sorozást tart. A sorozáson megjelenhetnek, akik 21 életévüket betöltötték, de 26 évesnél nem idősebbek, nőtlenek, erős testalkatuk, legalább 170 cm. magasak, katonai kiképzésben részesültek, büntetlen előéletű magyar állampolgárok. A sorozáson résztvenni szándékozók bővebb felvilágosítást kaphatnak a rendőrkapitányság őrszemélyzeti osztályánál. Sorozás lesz: Pécssett november hó 16 án, Szombathelyen november hó 18 án, Szegeden november hó 23 án, Debrecenben november hó 25 én, Kassán november hó 27-én, Kolozsváron december hó 2 án, Budapesten december hó 4 én.

Sertéstevők figyelmébe. A Közéllátási hivatal figyelmezteti a sertéstevő háztartásokat, hogy vágási engedély nélkül sertést vágni tilos. Aki engedély nélkül vág sertést kiteszi magát annak, hogy a sertést elkobozzák és a tettes ellen a bünvádi eljárás is megindul. A vágási engedély kiadása minden olyan sertéstulajdonos részére, aki járólével igazolja, hogy sertését 60 nap óta hizlalja akadályba nem ütközti.

A csonka tanévben is egész tandíjat kell fizetni. A vallás és közoktatásügyi miniszter a mostani csonkaevre tekintettel elvi döntéssel kimondta, hogy a tandíj és ezzel kapcsolatos beíratási és egyéb díjak fizetésének kötelezettsége független attól, hogy a tanuló mennyi ideig jár iskolába. A tandíj egész iskolai évre egységesen és egy összegben van megállapítva még akkor is, ha azt részletekben lehet fizetni. Meg kell fizetni, az egész tandíj összeget akkor is, ha a tanuló betegség, vagy egyéb ok miatt ideiglenesen nem jár iskolába, de meg kell fizetni akkor is, ha az iskola ideiglenesen például tüzelőhiány, járványos betegség, vagy egyéb ok miatt nem működik.

Hadigondozottak figyelmébe. A m. kir. Belügyminiszter az 1914—18 évi világháborúból származó, nem hivatalos állományba tartozó hadiárvák és I., II., III., j. o.-ba sorozott hadirokkantak gyermekei részére, ha középiskolai, vagy főiskolai tanulmányokat folytat, életének 24 évét még nem töltötte be és a legutóbbi iskolai évét általános jeles eredménnyel végezte, azonkívül szülőjének, vagy más tartásra kötelezett hozzátartozójának keresete, illetve jövedelme egy-magában a gyermek iskolázatásának lehetőségét nem bizonyítja, tartásdíj segélyt engedélyez. A kérvényeket az első félév legkésőbb 1943 november 20-ig, a második félév 1944 márc. 1-ig kell benyújtani. Csatolni kell: Legutolsó iskolai bizonyítvány másolatát, a folyó tanévre szóló beiratkozás igazolását, a szülőök hadigondozási igazolványát és szegénységi bizonyítványt. A kérvényeket közvetlenül a Belügyminiszterhez kell küldeni.

Lopások. Bakó Mihály mohácsi lakos 2 drb barna színű kék csikkokkal ellátott gyapjú lótarakóját ismeretlen tettes november hó 5-én a mezőn hagyott kocsiról ellopta.

Muck Ferenc lánycsőki lakos bakancsát és kenyérruháját a Mohácsi Takarékpénztár kapualjából ismeretlen tettes ellopta.

Jelusics Antal mohácsi lakos forrasztott vésű, sárhányó nélküli házilag készült csomagtartóval ellátott kerékpárját, *Horvát Péter* főherceglaki lakos Bauer gyártmányú 0799671. számú feketére lakkozott kerékpárját a főherceglaki vendéglő udvarából ismeretlen tettes ellopta.

Milyen termények szállítására kell engedély. A Közéllátási miniszter rendelete értelmében babot, borsót, lencsét mákot és káposztát 10 kgr-nál nagyobb mennyiségben az ország területén, egyik községből a másikba szállítani csak szállítási igazolvánnyal szabad. Ez a rendelkezés nem vonatkozik az egyes gazdaság területén belüli tengelyen történő szállításra, továbbá az eladás céljából a vásárlásra jogosított kereskedő raktárába, vagy a feladott, más tengelyen szállított takarmányokra. A szállítási igazolványt a hüvelyesek forgalmi központja állítja ki a gazdálkodó részére.

Varázsló cigányok. A mohácsi rendőrkapitányság őrzetbe vette *Bódi Martonné* és *Lukács Anna* szigeti várázsló cigányokat, akik hiszékeny embereket károsítottak meg különböző hókusz-pókuszokkal.

O. T. I. munkaadói igazolvány. A m. kir. Belügyminiszter új rendelettel szabályozta az Országos Társadalombiztosító Intézetnél a betegsegélyző jogosultságának munkaadói igazolvánnyal történő igazolást. A rendelet értelmében a munkaadó köteles betegség esetére biztosított munkavállalója vagy annak családtagja részére az intézeti úrlap felhasználásával munkaadói igazolást adni, amely a segélyezési jogosultság megállapításához szükséges adatokat tartalmazza. A munkavállaló keresetképtelenséget nem okozó betegséggel való gyógykezelése esetében az igényjogosultság folytatódólagos fennállását a kezelőorvosnál foly-

atálagos gyógykezelésre jogosító igazolvánnyal kell igazolni és azt ugyancsak a munkaadó állítja ki. Ha a biztosított az alkalmazásból kilépett és a kilépés időpontjától három hét már eltelt, a folytatlagos gyógykezelésre jogosító úrlapot az igényjogosultság igazolására az intézet állítja ki. A munkaadó ilyen igazolványt csak akkor adhat ki, ha a biztosított időközben alkalmazásban nem állott vagy önálló kereseti foglalkozást nem űzött. Az a családtag, akinek jogosultsága katonai szolgálatot teljesítő személy után áll fenn, jogosultságát az illetékes katonai parancsnokság a katonai szolgálatot teljesítő személy részére kiállított igazolvány alapján kérheti

Anyakönyvi bejegyzések

1943 november 5-től nov. 12-ig.
Születések: Ritter József Géza, Szidonya Katalin, Sági Ilona, Gadányi Klára Erzsébet, Szalontai István, Senicza Péter, Abraham Agnes, Bene László Csaba István, Gólics János, Bugyáki Attila Endre Imre, Szepessy Ilona Mária, Horváth Ferenc.
Házasságkötések: Kirsing Vendel és Mangold Anna, Léber Konrád és Jungl Márta Mária, Budzsaklia János és Ferkov Mária, Arnold Géza és Pánki Mária, Cseté Kiss János és Tasi Margit Irén.

Halálozások: Frankl Antal 51 éves, Tamás István 31 éves, Takács István Sándor 13 éves, Csajkás Imre 65 éves, Heffermann Róza 70 éves, Vida Béla 72 éves, Sági Ilona 4 napos.

SPORT.

MTE—Mecsekszabolcsi SE
3:3 (2:3)

Mohács I. o. b. Vezető: Kassai.
Az újabb derbi nagy küzdelmet és igazságos pontoskodást hozott. A kétszer 45 perc nagy harcra eredményezett és ezalatt az idő alatt — főleg fordulás után — maradt kihasználatlanul sok mohácsi helyzettől a csatársor tehetetlensége miatt. Hogy mégis igazságosnak mondjuk a döntetlen eredményt, tesszük azért, mert a vendégek sokkal kulturáltabb és észszerűbb futballt játszottak és főleg hosszan előredótt labdáikkal voltak veszélyesek. Az MTE kezdeti gyors sikere után fokozatosan esett vissza és megérdemeltnek mondható a vendégek szünet előtti vezetése. Fordulás után a hazaiak az első 15 perc után, rohangoztak de most a szerencse sem állt melléjük. Általában jó sportot kapott a nézősereg. Az MTE-ben nagyon jó volt Kondor, Simon, az MSE-ben Turai, Aperszofer és Hess.

Az MTE kezdi a játékot, az első lefutás a vendégeké, válasz: MTE vezet. Még az első perc sem telt el a kezdés óta és Karácsonyi labdája gólt hoz 1:0. A vendégek a 6 percben szöglethez jutnak, sőt a 10 p-ben Buzási révén egyenlítnek 1:1. A gól után némileg ellanyhul a játék és inkább a mezőnyben van a labda. A 20 perccel táján a vendégek erősen feljönnek és ostromolják az MTE kapuját, de Simon véd minden labdát. Meglepetésként hat a 31 p-ben Koc-

kás gólja, mely újra vezetéshez juttatja az MTE-t 2:1. Az MSE tovább ostromol és a 42 p-ben Hess gyönyörű góljával egyenlítő is 2:2. 1 perc múlva Ruppert szabadrugás után hálóba emel 2:3.

Fordulás után a vendégek továbbra is rohamoznak. Csak a 12 p-ben fut az első mohácsi támadás, de Völgyesi hibáz. A 15 p-ben meg Müller hagy ki helyzetet. Ettől kezdve az MTE éléd, sok a jó helyzet. A 20 p-ben szögletugrás után 11 es, amit Kockás belő 3:3. A gól után kemény lesz a játék. Sok a tacs. A játék érdekes, izgalmas, de az eredmény nem változik.

Az MTE vasárnap Pécsbánya-telepen játszik és döntetlen is már sikernek számítana.

Leventéink himesházai mérkőzését későbbi időpontra halasztották.

Vasárnap délután Kopács leventecsapata lesz a Leventék ellenfele.

OMNIA FILMSZÍNHÁZ
November 12—13—14—15
Egy asszony visszanéz
November 16—17
Leányvásár

Felöltszerkesztő:
DR SZKLADÁNYI LÁSZLÓ
Laptulajdonos és kiadó:
FRIDRICH OSZKÁR

BORT
állandóan a legmagasabb napi áron vásárol:
NÉMETH JÓZSEF
borkereskedő
Mohács, Felső-Dunaszor 24.
Telefón 44.

Előírás szerinti 5 kg-os légóttalmi **homokzsákok** kaphatók:
Fridrich Oszkár könyvkereskedésében Mohács

Arany beváltás **FIGYELEM!** Ezüst beváltás
Órát, arany-ezüst ékszer a legolcsóbban vehet
TÖRT ARANYAT, ezüstöt a legdrágábban adhat el
PALLOS MÁRKNAÁL
Mohács Ujváros háza.
Javitást, vésést gyorsan és olcsón személyesen készítenek
Ugyanott a világhírű **Tungstram égő, csillár, rádió és villanyszerelési anyag kapható.**

BORT
fehér és szinesárut
minden mennyiségben a legmagasabb napi áron állandóan vásárol:
Bauer József
bornagykereskedő
Horthy Miklós út 27.

Használt varrógépet magas áron vásárol
Varga gépgyár.

Gyermekszertető, főzni tudó
MINDENEST keresek december 1-re vagy december 15-re.
Jelentkezés: **Kossuth Lajos u. 65.**

ELADÓ jó karban, új gumikkal felszerelt **kerékpár.**
Alsó-Dunaszor 17. sz.

ELADÓ fél lánc
föld a réten.
Jókai Mór utca 7.

CSAPOS kerestetik
EMMERT-féle vendéglő
Mohács.

Egy nagy **Premier kályha**
ELADÓ.
Cím a kiadóhivatalban.

ELADÓ azonnal a Vadász utca 1. sz. **ház.**
Érdeklődni lehet: Mező utca 7.

A honvédelmi minisztérium által engedélyezett légóttalmi fénycsökkentő **FEKETE LAMPION** kapható.
FRIDRICH OSZKÁR könyv- és papírkereskedésében.
Bérbeadó vagy felesbe kiadó Udvaron 34 katasztrális hold **szántóföld.**
Érdeklődni: **SCHÖN** gabonakereskedőnél.

ELADNÁM vagy szigeti földért elcserélném a Korsós u. 28. sz. **házaomat.**
Cím: **Tomka Pál** Ribli vendéglő mellett

Piaci árak: a szerdai heti piacon:

Buza	41 25 p
Rozs	38 25 p
Takarmányárpa	37 25 p
Sörárpa	41 25 p
Zab	41 25 p
Csöves tengeri	23 30 p
Morzsolt tengeri	30 50 p
Bab, fehér	81 60 p

Privát sertésvágást vállalom: BÁRÁCS ISTVÁN hentesmester Mohács, Arany János utca 6. sz.
Mohácsi járás főszolgabírája.
6187/1943. sz.

Hirdetmény.
Az 1943. év folyamán jogerős ítélettel elkobzott fegyverek, pisztolyok, halászati eszközök, súlyok és egyéb tárgyak folyó évi **december hó 9-én délelőtt 9 órakor** hivatalomban nyilvános árverésen eladásra kerülnek.
A fegyverek árverésén csak érvényes fegyvervásárlási engedéllyel rendelkező egyének vagy igazolt fegyverkereskedők vehetnek részt.
Mohács, 1943 november 5.
Horváth Miklós főszolgabíró.

Bár község elöljáróságától.
3917/1943. sz.

Árverési hirdetmény.
B Á R község a tulajdonát képező **községi korcsmát** és a hozzátartozó mellékhelyiségeket **1943 november 24-én délután fél 3 órakor** tartandó nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbeadja **1944 január 1-től 1945 december 31-ig** terjedő 2 évre.

Kikiáltási ár 1500 pengő, bálnatpénz 1000 pengő, óvadék 1/2 évi bérösszeg, egyéb bérleti feltételek a kölkedi körjegyzőnél Mohács, Kossuth Lajos utca 67. szám alatt tudhatók meg
Idegen árverezők vagyoni megbízhatóságukat újkeletű községi bizonyítvánnyal tartoznak igazolni.
Bár, 1943 november 9.
Községi elöljáróság.

Hercegszabar község elöljáróságától
3919/1943. sz.

Árverési hirdetmény.
HERCEGSZABAR község a tulajdonát képező **községi korcsmát** a hozzátartozó mellékhelyiségekkel **1943 november 20-án délután fél 3 órakor** tartandó nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbeadja **1944 január 1-től 1946 december 31-ig** terjedő 3 évre.

Kikiáltási ár 1500 pengő, bálnatpénz 1000 pengő, óvadék 1/4 évi bérösszeg, egyéb bérleti feltételek a kölkedi körjegyzőnél Mohács, Kossuth Lajos utca 67. szám alatt megtudhatók.
Idegen árverezők vagyoni megbízhatóságukat újkeletű vagyoni bizonyítvánnyal tartoznak igazolni.
Községi elöljáróság.